

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 23/11
v Luxemburgu 24. marca 2011

Rozsudok vo veci C-400/08
Komisia/Španielsko

Členský štát nemôže podriaadiť otvorenie veľkých obchodných prevádzok hospodárskym faktorom, ako je ich vplyv na už existujúci maloobchod alebo podiel podniku na trhu

Takéto faktory nemôžu odôvodňovať obmedzenie slobody usadiť sa

Keďže Európska komisia zastávala názor, že právna úprava, ktorá stanovuje podmienky zriadenia veľkých obchodných prevádzok na území autonómnej oblasti Katalánsko¹, odporuje slobode usadiť sa, rozhodla sa podať proti Španielsku túto žalobu o nesplnenie povinnosti.

Každé otvorenie veľkej obchodnej prevádzky na území autonómnej oblasti Katalánsko podlieha režimu predchádzajúceho povolenia, v zmysle ktorého oblasti zriadenia dostupné pre nové prevádzky, ako aj ich predajné plochy sú obmedzené. Navyše povolenie pre nové prevádzky sa udelí iba vtedy, ak je overené, že ich otvorenie nebude mať vplyv na už existujúci maloobchod.

Vo svojom rozsudku vyhlásenom dnes, Súdny dvor zastáva názor, že **sporná právna úprava, ako celok, predstavuje obmedzenie slobody usadiť sa**. Táto právna úprava má za účinnosť sťaženie a zníženie atraktívnosti výkonu činností na území autonómnej oblasti Katalánsko zo strany podnikateľských subjektov z iných členských štátov a tak ovplyvnenie ich etablovania sa na španielskom trhu.

Súdny dvor však pripomína, že obmedzenie slobody usadiť sa, ako je obmedzenie v prejednávanej veci, môže byť odôvodnené naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu pod podmienkou, že sú spôsobilé zaručiť uskutočnenie sledovaného cieľa a nejdú nad rámec toho, čo je na dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné. Medzi takýmito naliehavými dôvodmi sa medzi inými uvádza ochrana životného prostredia, územné plánovanie, ako aj ochrana spotrebiteľov. Naopak, ciele čisto ekonomickej povahy nemôžu predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu. Po tomto pripomenutí Súdny dvor skúmal, či niektoré z ustanovení právnej úpravy môžu byť odôvodnené.

O obmedzeniach týkajúcich sa umiestnenia a veľkosti veľkých obchodných prevádzok

Súdny dvor rozhodol, že Španielsko nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zásady slobody usadiť sa tým, že prijalo a zachováva v účinnosti katalánske právne predpisy, ktoré: 1) zakazujú zriadenie veľkých obchodných prevádzok mimo konsolidovaných urbanistických oblastí určitých obcí²; 2) obmedzujú zriadenie nových hypermarketov na obvody, kde sa existujúca obchodná ponuka nepovažuje za nadmernú³, a 3) stanovujú, aby takéto nové hypermarkety neabsorbovali viac než 9 % odhadovanej ponuky tovarov každodennej spotreby a 7 % odhadovanej ponuky iných tovarov, než tovarov každodennej spotreby.

¹ Aj keď niektoré z týchto podmienok sú stanovené celoštátnym zákonom, iné sú stanovené regionálnou katalánskou právnou úpravou.

² Veľké maloobchodné prevádzky možno otvoriť len v konsolidovaných urbanistických oblastiach tých obcí, ktoré sú buď administratívnym centrom okresu, alebo majú viac ako 25 000 obyvateľov alebo osôb, ktoré možno považovať za obyvateľov z dôvodov pohybu turistov.

³ V roku 2009 bola obchodná ponuka považovaná za nadmernú v 37 zo 41 obvodov autonómnej oblasti Katalánsko.

Hoci je pravda, že obmedzenia týkajúce sa umiestnenia a veľkosti veľkých obchodných prevádzok sa zdajú byť prostriedkami, ktoré sú vhodné na dosiahnutie cieľov územného plánovania a ochrany životného prostredia, na ktoré odkazuje Španielsko, Súdny dvor konštatuje, že Španielsko nepredložilo dostatočné dôkazy, ktoré by vysvetľovali dôvody, pre ktoré boli predmetné obmedzenia potrebné na dosiahnutie sledovaných cieľov. Vzhľadom na túto absenciu vysvetlenia a významný vplyv predmetných obmedzení na možnosti zriadenia veľkých obchodných prevádzok na území Katalánska, Súd zastáva názor, že špecifické obmedzenia týkajúce sa umiestnenia a veľkosti veľkých obchodných prevádzok nie sú odôvodnené.

O podmienke získania licencie na otvorenie veľkých obchodných prevádzok

V tejto časti **celoštátna** právna úprava stanovuje pre verejné orgány povinnosť zohľadniť existenciu obchodnej infraštruktúry v dotknutej oblasti a účinky nového zriadenia na obchodnú štruktúru tejto oblasti. Rovnako **katalánska** právna úprava zaväzuje verejné orgány vypracovať v rámci konania o vydaní licencie správu o podiele žiadateľa o licenciu na trhu.

Vydanie licencie je teda prostredníctvom týchto dvoch požiadaviek podmienené rešpektovaním určitých stropov, pokiaľ ide o podiel na trhu a účinky na už existujúci maloobchod, nad ktoré nie je možné otvoriť veľké obchodné prevádzky. Keďže tieto úvahy sú čisto ekonomickej povahy, Súdny dvor zastáva názor, že nemôžu predstavovať naliehavé dôvody všeobecného záujmu, a teda odôvodňovať obmedzenie slobody usadiť sa. V dôsledku toho, pokiaľ ide o podmienky získania licencie potrebnej na otvorenie veľkých obchodných prevádzok, **Súdny dvor prijal záver, že zásade slobody usadiť sa odporujú celoštátne a katalánske ustanovenia, ktoré vyžadujú rešpektovanie stropov, pokiaľ ide na jednej strane o podiel podniku, ktorý je žiadateľom o licenciu, na trhu a na druhej strane účinky novej prevádzky na už existujúci maloobchod.**

Nakoniec v priebehu konania o vydanie licencie potrebnej na otvorenie veľkých obchodných prevádzok právna úprava vyžaduje konzultácie s výborom pre maloobchodné zariadenia povereným vypracovaním správy, zohľadňujúc najmä územné plánovanie a ochranu životného prostredia. K tejto otázke Súdny dvor uvádza, že **zásade slobody usadiť sa odporuje katalánske ustanovenie, ktoré upravuje zloženie výboru pre maloobchodné zariadenia, keďže toto ustanovenie zabezpečuje zastúpenie záujmov už existujúceho maloobchodu, ale nestanovuje zastúpenie združení pôsobiacich v oblasti ochrany životného prostredia a záujmových združení presadzujúcich ochranu spotrebiteľov.**

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonával rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlásenia rozsudku sú k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106